

Egy év

kereszt-

metszete

Vallanak a jegyző-könyvek

Akár valami novelláskötet kézirat-csomójában, úgy magasodik egymás hegyén-hátán a sok géppel írt papír. Ha kinyomtatnák a lapokat, biztosan meg is töltenenek egy kisebb fajta könyvet.

Ezek az egyforma betűkkel teleköpött ívek azonban nem kinyomtatásra készültek. Szerényebb, kevésbé „látványos” a céljuk: azért futottak keresztül rajtuk az írógépek betűkarjai, hogy megőrizték, mit végzett az elmúlt évben Szeged fiatalosága, s persze azt is, mit szeretnének az idén csinálni a szegedi KISZ-szervezetek.

A januárban megtartott taggyűlések jegyzőkönyveiből áll össze a kézirat-kötet, a januári taggyűléseken elhangzottakat őrzi magában a vaskos papírcsomó.

Témák, gondok, feladatok

Mivel az efféle összegyűjtött, s elbírálásra benyújtott írásműveket lektorálni szokás, legjobb lesz, ha mi is szigorú vizsgálat alá vesszük a jelentéseket; megnézzük, mi bennük a jó, s ha van ilyen, mi késztet tiltakozásra. Akár valami könyvkiadóban, „elolvassuk és véleményét mondunk a beérkezett munkákról.”

A beérkezett munkák elolvasása után elsőként azt állapíthatjuk meg, hogy azok *kellő gondossággal, a teljességre való törekvés igényével* íródtak. Őrzi mindazt, amit őrizniük kell, tartalmazza mindazt, ami a felsőbb szervek „közérteklődésére” tarthat számot. Mondhatni: *kellő intelligenciával* íródtak a jelentések; a tényeket közlik jobbra, s nem frázisokat ismételtetnek.

Jobbra — írjuk, s ebből a szóból már könnyű következtetni, hogy azért mégsem minden beszámoló nevezhető teljesnek, korrektnak.

Erdemes *éretlenítő példaként* idézni az egyik — nem is a legkevésbé tagot számláló — szervezeti titkár beszámolóját. „Mire gondolok most? — mondja a beszámoló — kapcsolódva a tagösszeírás tapasztalatához. — Arra, hogy a tagösszeírás során minden egyes tagnak lényegesen több ideje lett volna bíráltni vagy önbírálni, sőt kötelessége is lett volna minden tagnak az elmúlt évi munkavégzésünkről nézeteit, javaslatait kifejeznie. Mégsem ment egészen így. A fentiek ellenére azonban mégis azt kell mondanom, hogy a tagösszeírás során célunkat, ha nem is teljes egészében, de elértük. Elértük azért, mert ha kevés kivétellel is, de a tagság többségétől megkaptuk azt a bírálatjellegű segítséget... stb. stb.”

Lektorai véleményünk szerint *így* szólni a tagsághoz, nemcsak „korszerűtlen”, de tiszteltlen is! Szerencsére több ilyen kirívó formai hiba nem akadt, így áttérhetünk a jelentések *tartalmi* elemzésére.

Ami a beszámolók tartalmát illeti, azok szinte kivétel nélkül *azonos* témákat érintenek, *azonos* gondok megoldására tesznek javaslatot.

Ilyen téma: a szervezeti élet színésítése.

Erdemes ennél egy kicsi időzni. Sokfelől érkezett eddig is panasz, hogy sürke, ötlettelen programok várják egy-egy alapszervezet tagjait, hogy — egészen közkeletű kifejezéssel élve — „nincs mit csinálni!”

Jónéhány jegyzőkönyv éppen azt tanúsítja, hogy tulajdonképpen volna mit csinálni.

Somogyi Károlyné felvétele

A paprikafeldolgozó önkéntes levespor-csomagolói. Balról jobbra: Gajda Ferencné üzemi őrök, Kószó Istvánné csomagoló, Halász Katalin higiénikus, Sütő Zsuzsanna csoportvezető és Csorba Margit könyvelő

A „mit csinálás” témakörében elsőként feltétlenül a *kirándulások szervezése* említendő. A Bakonyba, a gyulai várjatekókra szeretnének elmenni a *Szegedi Paprikafeldolgozó Vállalat* fiataljai, Gyopárosra kirándulnának nagyon szívesen a *Szegedi Ecset- és Sepprügyárból*, s éppígy szinte minden jelentésből ez olvasható ki: *az eddigieknél sokkal többet szeretnének utazni a fiatalok.*

De nemcsak az úgynevezett „nagy” kirándulásokra volna sok jelentkező, a kisebb kiruccanások talán még népszerűbbek lennének. Legyen *természetjárás*, legyen *hétvégi túra* — ilyen kérések hangzanak el szinte mindenfelé.

Legyen ifjúsági klub! — ez a kérés viszont nem „szinte” mindenfelé hangzott el, hanem „mindenütt”. Mindenütt, ahol még nincs a fiataloknak klubszobája, vagy ha van is, nem klubként, hanem csak klub névre hallgató helyiségként működik.

Újabb „mit csinálás”-téma! Újabb „színesítési” gond!

Gond persze, hiszen klubot szervezni, s azt valóban klubként működtetni még szakképzett népművelőknek sem kis feladat. Mégis, mit lehetne csinálni? Szakmai „Ki mit tud?”-vetélkedők rendezését, diafilmmel illusztrált útibeszámolókat javasol programként az egyik beszámoló, s a többi jelentés is, szinte kivétel nélkül a *szórakozva művelő* rendezvények szervezését veti fel. Több szellemi tornával egybekötött klubdelutánt! — olvasható a kérés például a *Szegedi Fürdők és Hóforrás Vállalat* KISZ-taggyűlésének jegyzőkönyvében. S még egy — újak számító — javaslat: *szakmai jellegű TIT-előadásokat* kérnek klubjaikba a fiatalok.

Lektorai véleményünk: jó lenne, ha az ilyen „látens” igényekre felfigyelne a TIT; előadásaihoz új, valóban művelődni vágyó közönséget elsősorban az ifjúsági klubok tagjai között találhat!

Kapcsolatteremtés

Ha már a jegyzőkönyvek felvetette gondoknál tartunk, feltétlenül szót kell ejteni egy ugyancsak sok KISZ-szervezetet érintő gondról: a *kapcsolatteremtésről*.

Divatnak nevezik manapság vállalatoknak, intézményeinknek azt az igyekezetét, hogy baráti viszonyt alakítsanak ki más vállalatokkal, intézményekkel. Divanak divat ez, de — megfelelő keretek között — jó divat, s ha számos KISZ-szervezet is igyekszik társ-szervezeteket keresni, azt csak helyeselni lehet. Sok ilyen társ-kereső szervezet van, és mégis, azt jelzik a gépelt oldalak, hogy gyakran *elutasításra* talál a kapcsolatteremtés. Egy példát: a *Csongrád megyei Húsipari Vállalat* fiataljainak jelentése arról számol be, hogy felvették ugyan a kapcsolatot a FÜSZÉRT és az egyik klinika alapszervezetével, — sőt ez előbbivel még egy „közepesnek mondható” klubdelutánt is rendeztek közösen —, az együttműködés azonban mégsem bontakozott ki: „Nem a mi hibánkból — megszűnt. Mind a két alapszervezetnél visszahúzóds volt tapasztalható. Meghívásainkra nem is válaszoltak.”

Újabb lektori vélemény: hasznos lenne „*intézményesíteni*” a kapcsolatteremtést, úgy irányítani a társ-keresőket, hogy valóban olyan partnerekre bukkanjanak, akik maguk is tartalmassá s hosszan tartónak szánják a barátságot. Helyszüke miatt mostmár csak *távírat* stílusban a jelentések általánosnak mondható megállapításairól!

Jó, hogy szinte mindenütt rendben van — illetve 1967-ben rendben volt — a KISZ-szervezetek *kasszája*; 1500 2000 forint is ott lapul nem egy alapszervezet kasszájában.

Rossz viszont, hogy egyre magasabb a tagdíjfizetők éveinek száma; magyarul: 24—25 év felé toldott el a KISZ-tagok átlagéletkora. (Lektorai javaslatunk: az eddigieknél intenzívebben fiatalítani!)

Jó, hogy az elmúlt év nagyobb — „városi szintű” — rendezvényein olyan szép számmal vettek részt a fiatalok; különösképpen a hagyományos *ifjúsági karnevált* érzik kifejezetten „saját” rendezvényüknek.

Rossz viszont, hogy általában mindenütt szegényesen alakult a *sportprogram*. Egy nősköz—notlenek közötti focimeccs, egy házi ping-pong-verseny — sok helyen ki is merül ezek az alapszervezetek sporttevékenysége.

Jó viszont, hogy alig egy-két helyen kellett csak noszogatni a fiatalokat *társadalmi munkára*. (Mélytanyolni való szerénységgel írja például a paprikafeldolgozó KISZ-szervezetének jelentése: „203 órát fordítottunk nem nagy horderejű, de annál lelkesebben végzett munkákra. Ide sorolhatom a levespor-tasakolást, a karneváli előkészületeket, a vagonrakást, a hagymaszecet idején, a padlás lomtalanítást, amire a legtöbb órát fordítottunk, és a szóródobozos paprikakiszárlást.”)

Rossz viszont, hogy néhány vállalatnál még mindig nem nézik jó szemmel, ha valaki *társadalmi munkát* végez. (A húsipari vállalat KISZ-esének jegyzőkönyvében külön is hangsúlyozni kellett: „Egyetlen aktívát sem érhet károsodás, ha a gazdasági munkából el kell jönni társadalmi munkavégzés céljából!”)

Jó viszont, hogy a fentiekben kívül még nagyon sok „közreadásra” méltó gondolatot tartalmaznak a *tagkönyvesítésről* előkészítő januári taggyűlések beszámolói.

Rossz viszont, hogy ezekről már távirati stílusban sem számolhatunk be.

Lektori összefoglaló

Annál is inkább nem, mert a fennmaradó szűkös helyet fenn kell tartani a lektori jelentés összefoglalójának.

Íme az összefoglaló: a beérkezett kéziratok gondos áttanulmányozása után megállapíthatjuk, hogy *sikerese* évet zártak január elsejével a szegedi KISZ-szervezetek. Tagjaik szép számmal vettek részt az ifjúsági szövetség országos akcióiban, de sokat tettek azért is, hogy az alapszervezetek mindennapjai *színesebbek, gazdagabbak* legyenek. Ami az új évet, 1968-at illeti, tőle éppen ennek a színésedésnek, gazdagodásnak az *igazi* kiteljesedését várjuk. Röviden és egyszerűen azt, hogy izgalmasabb, tartalmasabb, elményekben gazdagabb legyen az alapszervezetek „magánélete”.

AKACZ LASZLO

Az elhallgatás bosszúja

A szegedi KÖJAL-t még most is foglalkoztatja egy kihatásában sajnálatos eseményorozat, amely február 5-én kezdődött. Akkor nap a gedői általános iskolában levő központi konyhán madártejet főztek a napközis óvodásoknak. Dr. Vetró János, a KÖJAL igazgató-főorvosa és az ügyvel közvetlenül foglalkozó dr. Csizsár Béla közegészségügyi felügyelő sorolják a tényeket: ennek a konyhának a főzőkapacitása napi 300 adag ebéd, mégis 1100 személy részére főztek rendszeresen. Ebédeltetés után néhány órával több óvodás és óvodai dolgozó rosszul lett. A madártej hányást, hasmenést okozott, amely nem szűnt meg a következő napokon sem. A jelenséget senki nem jelentette sehol, annak ellenére, hogy a kötelező egészségügyi minimumban előírtak ezt feladatukká teszik az óvodai alkalmazottaknak. Nemcsak az ilyen tünetekről kell számot adni, hanem az influenzás megbetegedésről is, ha az olyan mérvű. Az elhallgatás azt eredményezte, hogy előbb nyolc, majd még három kisgyerek került a kórház fertőző osztályára.

A további számvetés

Közülük 45-en főleg az élelmiszeriparban, vendéglőkben dolgoztak. Munkájuktól el kellett tiltani őket hosszabb-rövidebb időre, táppénzes állományba kerültek és állandó egészségügyi ellenőrzésben részesültek. Átlagban tíznapi táppénzt számolva is tízezrekre megy az állam kára, s ezt még növeli a kórházi ápolásra szorultakért fizetendő összeg. Akik a munkájukból kiesni kényszerültek, vállalatuk, üzemük termelését hátráltatták. Annyi bizonyos, hogy a legjobb feltételek között működő főzőkonyhán is előfordulhat hasonló eset. Általában azonban ott történhet ilyesmi, ahol zsúfoltság van. A gedői óvodai konyha pedig ilyen. Madártejet főztek, holott a konyhán tojásmosó nincs, márpedig az a gyanú, hogy a tyúktojáson kerültek be a baktériumok.

A rákérdezés után

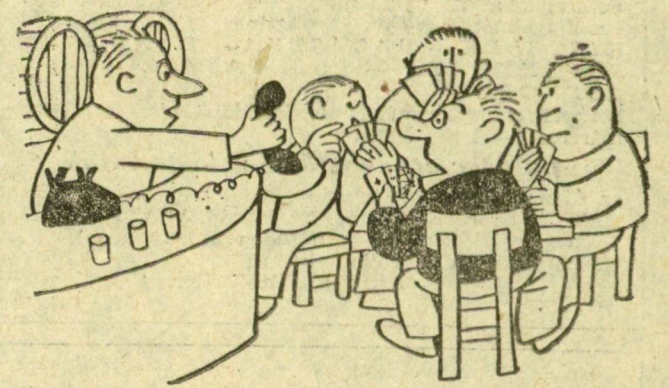
Igy csak késedelmesen, február 12-én, a vizsgálat után értesült a KÖJAL arról, hogy a madártejbe salmonella-baktérium került, amely majdnem egy hónap elteltével is érezteti hatását a városban. Amikor a fertőző osztály és a KÖJAL rákérdezett a történetekre, akkor derült ki, hogy a fertőzés nemcsak óvodásokat sújtott, hanem konyhai dolgozókat is, akik szintén ettek belőle. Vizsgálták a szalámi-gyárnak akkoriban kibocsátott készítményei közül a csabai kolbászt, a parizert és az olasz felvágottat is, amelyből azokban a napokban az iskolás napközisek fogyasztottak. Közülük csak egy gyerek betegedett meg, akinek az anyja óvodában dolgozik és evett a madártejből.

Ki a baktérium „gazdája”?

A felnőttek közül hatan nem betegedtek meg, azok akik a madártejet jégesbe téve másnap fogyasztották el. Erre az a felelet: nem törvényszerű, hogy influenza-járványban is mindenkinél meg kell betegednie. A salmonella-baktériumra legerősebben az óvodások kerülnek és az 55—60 év közöttiek. A közbülső generációkat nem egykönnyen veri le a lábukról, annak ellenére, hogy szó. fertőződhetnek, viszont „jó”

Lódi Ferenc

Lehetetlenség

— A felesége kéri önt a telefonhoz...
— Kér? Akkor nem az én feleségem...

VASÁRNAP,
1968. MÁRCIUS 3.

DEL-MAGYARORSZAG 9